

виступає теоретичною підвалиною практичної діяльності слідчих, суддів. Цей метод вказує на загальний, спільний шлях пізнання в методиці розслідування окремих видів злочинів і є вихідним або базовим для всіх інших методів [4, с. 242-243].

Отже, виходячи з вище викладеного, можна зробити висновок, що негативна тенденція ставить перед наукою, законодавчою та правоохоронною практикою завдання розробки та реалізації нових, більш ефективних засобів боротьби зі злочинністю, перегляду низки положень кримінально-процесуального законодавства, удосконалення процедури розкриття та розслідування злочинів з урахуванням рівня злочинності, підвищення її організованості, озброєності та технічного забезпечення. У цьому аспекті вивчення судової практики та спеціальної літератури показує, що якість процесу розслідування не завжди відповідає сучасним вимогам. Причиною цього є не тільки прогалини в самому законодавстві, але й відсутність нових, досконалих форм та методів роботи органів досудового слідства.

Список використаних джерел:

1. Статистика та структура злочинності у 20010-2011 році // <http://mvs.gov.ua>.
2. Сокол В.Ю. Тактико-криминалистическое обеспечение раскрытия и расследования преступлений: Дис. ... канд. юрид. наук – М., 1998.
3. Иванов С.Н. Основы организации оперативно-розыскного обеспечения раскрытия групповых преступлений. – М., 2006.
4. Белкин Р.С. Криминалистическая энциклопедия. – М., 1997.

МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВОГО ОПРАЦЮВАННЯ МОДЕЛЬНИХ ПРАВОВИХ АКТІВ

Колодій О.А.,

ад'юнкт кафедри теорії держави та права Національної академії внутрішніх справ

Актуальність даних тез вбачається у тому, що сучасну вітчизняну наукову думку стосовно модельних правових актів можна означити як таку, що тільки починає формуватися та характеризується неодноманітністю, інколи суперечливістю, безсистемністю.

Отже, Тіхоміров Ю.О. у статті „Модельные законы: новое в теории и практике” констатуєчи наближення національних законодавств стверджує, що у цьому процесі усе більш помітну роль відіграють такі нові види правових актів, як модельні закони. Не зважаючи на невеликий обсяг згаданої статті досить різноманітною є її методологічна основа, адже є очевидним використання формально-логічного, історичного, методу угруповання та класифікації, описового, структурного та інших методів [1, с. 42 – 50].

Волженкін Б.В. у статті „Модельный Уголовный кодекс для государств – участников Содружества Независимых Государств” зазначає, що цей модельний закон може слугувати основою для формування кримінального законодавства, у певній мрі, єдиного, для всіх країн, які входять у Співдружність. Виходячи із викладеного можна стверджувати, що ця стаття ґрунтувалася на описовому підході, були використаними методи угруповання та структурування [2, с. 67 – 76].

Міхайлов В.І. та Федоров А.В. у статті „Модельный закон СНГ „О борьбе с организованной преступностью”: содержание и структура”, зазначають: розуміння модельного закону; процедуру його розробки; теоретичну основу та позитивні і негативні сторони, тощо. Розглядаючи методологію цієї наукової праці можна із повною упевненістю констатувати, що автори, насамперед, використали формально-логічний, діалектичний, соціологічний методи [3, с. 78 – 84].

Копиленко О.Л., Мурашин Г.О. у статті „Правове моделювання як ефективний засіб нормативно-правової уніфікації у правотворчості” піднімають на поверхню наукової думки надзвичайно важливу проблему – гармонізації законодавства України із законодавством країн, з якими вона співробітничас. Аналіз положень цієї статті переконує, що були застосовані логічні методи, а саме: аналіз і синтез, складання визначень та класифікації, сходження від абстрактного до конкретного, історичний, системний та інші методи [4, с. 24– 31].

Давидова М.А. у статті „Роль модельного нормотворчества в обеспечении правового качества уставов муниципальных образований” пояснює посилення ролі модельної нормотворчості розвитком міждержавного співробітництва та необхідністю гармонізації національного законодавства. При підготовці цієї статті Давидова М.А. використовує системний, структурний, формально-логічний, аксіологічний, прогностичний, порівняльний методи [6, с. 38 - 44].

Онщенко Н.М. у статті «Механизм развития национальных правовых систем как совокупность внешнеинтеграционных та внутринеонациональных складових» досліджує проблему зближення національних правових систем та зауважує, що останнім часом зростає роль модельних актів в уніфікації правових норм. Аналіз вищезазначеної статті дозволяє стверджувати, що вона була підготовлена шляхом використання великої кількості методів, методологічних принципів та підходів. Так формулюючи поняття та ознаки модельних законів застосовувалися формально-логічні методи, а виокремлення видів модельних правових актів передбачало необхідність використання методу класифікації. Досліджуючи зміст та реалізацію модельних правових актів Онщенко Н.М. реалізувала системно-структурний, функціональний, прогностичний та інші методи [7, с. 83 – 88].

Тіхоміров Ю.О. у монографії „Курс сравнительного правоведения” розглядає модельні законодавчі акти, як елементи механізму наближення національних правових систем [8, с. 75]. Насамперед, у переліку методів цієї роботи, необхідно назвати порівняльний, порівняльно-правовий, історико-правовий, формально-юридичний, системний та історичний методи.

Безбородов Ю.С. у монографії «Международные модельные нормы» ставить перед собою завдання комплексного розгляду проблеми міжнародних модельних норм з ціллю уніфікації як внутрішньо-державних, так і міжнародно-правових норм [9]. Можна із повною упевненістю стверджувати, що Безбородов Ю.С. використовує діалектичний, класифікаційний, формальний та формально-юридичний, порівняльний та порівняльно-правовий, системно-функціональний та соціологічний методи.

Аналізуючи дисертаційні дослідження хотілося б згадати, насамперед, роботу Овчаренка І.М. „Законы у системы джерел (форм) права та їх класифікація”, у якій одним із завдань дослідження він визнає необхідність розкриття поняття, ознак та функцій модельних законів в умовах уніфікації та гармонізації національних законодавств. Методологічна основа дисертації, згідно її автореферату, ґрунтується на комплексі сучасних методів дослідження, а саме методах: філософської діалектики, синергетики, системного підходу, структуралізму, формально-логічному, порівняльно-правовому, герменевтики, історичному, соціологічному, статистичному та інших [10].

Демків Р.Я. у дисертаційному дослідженні „Законы в системе нормативно-правового регулювання діяльності міліції”, третій підрозділ третього розділу називає „Модельний закон і гармонізація законодавства України з міжнародними стандартами у правоохоронній сфері” [11, с. 165 – 173]. До методів, які використовувались при підготовці цього дисертаційного дослідження, він відносить: діалектичний, аналітичний, системний,

порівняльно-правовий, логіко-юридичний, герменевтичний, антропологічний та інші [11, с. 6–7].

Узагальнюючи усе вищевикладене можна прийти до наступних висновків. По-перше, актуальність дослідження модельних правових актів є безсумнівною тому, що їх теорія тільки формується, передбачаючи, при цьому діаметрально протилежні точки зору на їх сутність, зміст, розуміння, види, реалізацію. По-друге, модельні правові акти, як ні які інші, здатні сприяти наблизенню національних законодавств, гармонізації законодавства України із законодавством країн, з якими вона співробітничас.

Список використаних джерел:

1. Тихомиров Ю.О. Модельные законы: новое в теории и практике // Проблемы законодательства Российской Федерации. Труды 53. Институт законодательства и сравнительного правоведения при Правительстве Российской Федерации. – Москва. – 1993. – С. 42–50.
2. Волженкин Б.В. Модельный Уголовный кодекс для государств – участников Содружества Независимых Государств // Государство и право. Российская академия наук Институт государства и права. – 1996. - №5 – С. 67–76.
3. Михайлов В.И. Федоров А.В. Модельный закон СНГ „О борьбе с организованной преступностью”: содержание и структура» // Государство и право. Российская академия наук Институт государства и права. – 1998. - №2 – С. 78–84.
4. Копиленко О.Л., Мурашин Г.О. Правове моделювання як ефективний засіб нормативно-правової уніфікації у правотворчості // Університетські наукові записки. – 2005. - №1-2 (13-14). – С. 24–31.
5. Закон Российской Федерации: Об общин принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации от 6 октября 2003 г. № 131-ФЗ // Собрание законодательства Российской Федерации. – 2003. - № 40. – Ст. 3822.
6. Давыдова М.А. Роль модельного нормотворчества в обеспечении правового качества уставов муниципальных образований // Академический юридический журнал. – 2009. - № 3 (37) (июль – сентябрь). – С. 38–44.
7. Оніщенко Н. Механізм розвитку національних правових систем як сукупність зовнішньоінтеграційних та внутрішньонаціональних складових // Право України. – 2009. - №10. – С. 83–88.
8. Тихомиров Ю.А. Курс сравнительного правоведения / Ю.А. Тихомиров. – М. : Издательство НОРМА, 1996. – 432 с.
9. Безбородов Ю.С. Международные модельные нормы / Ю.С. Безбородов. – М. : Волгтерс Клувер, 2008. – 144 с.
10. Овчаренко І.М. Закони у системі джерел (форм) права та їх класифікація: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.01. „Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень” / Овчаренко Ігор Миколайович. – Харків, 2004. – 23 с.
11. Демків Р.Я. Закони у системі нормативно-правового регулювання діяльності міліції: дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 – теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень / Демків Роман Ярославович. – Київ, 2007. – 217 с.